

مکرمات

❁ ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در ❁

۳۱ نجی سنه

۵ صفر ۱۳۳۰

❁ پنجشنبه ❁

جزء عدد : ۱۳۱

شو طوفان اختلافات آره سنده نصل

قورتاره جغز ! . . .

كىمسه نك دوشونه مامش ، بر چوقدرينك ده يازمامش اولديغى بر شيدن بحث ايدەجك دگم . مختلف نغمه ده بر چوق صحه لرك انعكاساتى شو هەي و هوى ولوله ساز آره سنده غائب اولوب كيديور هېمز سويليورز ، بر قسممز يازيور ، چوغمز ديكله ميور ، پك آزمز اوقويور حسبحال ايدن اقليت ، بر تائر متقابل ايله سوزه ختام ، محروقت قلبيه سنده بر سكينت موقته ويريور ؛ بى خبر اولان اكثريت ، اوقويه مديغى غزته لرك - اوقويه بيلنلر آغزندن منتشر - حوادرندن ياريم يامالاق اوكرمه بيلديگى « ترانه ظفر » لرله لذتياب و حسن عواقب آماليه دلشاد و مستريح

شو صورته گوره اورته ده بر اقليت ايله بر اكثريت وار اويله يا ، اقليت عالمه و مطالعه ، اكثريت جاهله و غافله ! برنجيلر سائق و مدبر ، اينجيلر قطائع مواشى گي ودائع مرحمت و انصاف . حال بو مرڪزده .
بز ، بر معنای توكل و تسليم ايم ايدن ، حتى بر صموت هيجى و جهاديت گوسترن ، ذاتاً بشقه بر حال گوسترمك استعدادنده بولنميان كتله اكثريتى او صفوت جاهلانلرنده ، راعيلرى تشكيل ايدن رقبه مسؤوليتلرينه معلق بر حاله براقلمده ، زبده موجوديت ، معنای حيات جمعيتمز اولان اقليتمزه نقل كلام ايدەلم .
وطن معززمنك خارجه قارشى ممثل هويتى ، معيار صرفان مديتى ، داخله قارشى رهبر تعاليسى ، ضامن استقبال و سلامتى ، متعهد سعادت و معمورى
اولان بو اقليت ، بو صنف منور و ممتازى ايسته حيات اجتماعيه منك مفهومى ، مضمونى ، هر شيئى بوندن عبارت . بو صنف ، كه او اكثريتك

بر عصیره مساعیسی، بر خیره قوامی، بر زبده امل دوامیدر، افراد مختاره سندن
متشکل بر هیئت منتخبه دگیلی؟ ... دیک که ملکمزک حال و استقبالیه عائد
هر نوع منافع و مضارینک مسئولیتی آنلرک محمول عاتق اهتمامی بولور.

بویله بر هیئت خاصه، غریب که، کندیسنی صوالح وطنیهده مسئول مستقل
عد ایتبور! ... بن استردم که: شرف موقعی دوشونان، آکا بر قیمت عالیه
ورن بوخواسلک ارکانی حیات مغویهلرینی دائما حیات مادیه و جسمیهلرینه ترجیح
ایتسونلر ... حالا خاطر مددر: بوندن تقریباً یگریمی سنه اول طرابلس -
شام آجیقلرنده - بر قوماندا خطاسیله - کمیسنی ایکجی آمرالک کمیسلیله مصادمه
ایتدیروب باطیران انکلیر آمرالی (ترایون)، بو خطاسلنک جزاسنی، قانون
الیله دگل، کندی الیله ویرمش، کندینی اعدامه محکوم ایدهرک باطمقده اولان
کمیسنده قاره سنه کیروب ایچریدن قایسینی قاپامش، کمی الیله برابرجه - قورتولمق
امکانی وارکن - باطوب کیتشدی ... ایشته بن رجالرک خواصنی، ارکانی
بویله خصیصه لاله ممتاز کورمک ایستردم ۱) اوت، مدیران امورمن، مدیران
مصالحمز بوصفت عالیله متصف اولمقجه، یعنی مسائل عمومیه ملککنده، منافع
وطنیهده - صرهنه کوره - فداکارلق کوسترمدکجه شوسقینه وطنی، امواج
مهاجمه مشکلدن، غوائلدن تخلیص ایدهمیز.

حقیقی بیوکلی بیوک عنوانلرده آریانلر، اق عنوانلرک ارتفاعیله برابر،
بر حیات ایکن معنی اولمش صاییلرلر؛ فقط حقیقی بیوکلیک مالک ویا نامزد
اولانلر، انظار تقدیردن هیچ بروقت قاجازلر؛ و مطلقاً لایق اولدقلری مقام اعتباره
نائل اولورلر؛ زیرا خلقت، نافذ نظر آنک کوزلری اوکنده هیچ برحق و حقیقت
قاجاز، ندای تقدیر صاحبی آزار، بولور. اسملری مدت سلطنتلرنجه دوام
ایتمش نیجه حکمداران اولدینی گبی، کوشه اعتزالنده منزوی ایکن نامی جهانک
اقتدار اربعه سنه یاییش نیجه کبار رجال واردر. اسکندر کبیر، دیوژنی تا کوپی
ایچنده بولوب زیارت ایتشدی. «یره دوشمکله جوهر ساقط اولماز قدر وقیمندن.»

★

بنم حیرتله کوروبده تفسیرنده مشکلات چکدیکم غرائب اجتماعیه مزدن بری ،
شواحوال مرضیه منک و خامتنی ، مضراتی ، مدهشات عواقبی هرکیمه صوردمسه ،
بوگا دار هرکیمه حسبحال ایتمدمسه .:

— اوت + بنده اوقناعتمیم !

تصدیقيله مقابله کورمکده اولیشمدر . دیمک که شایان انتقاد ، محتاج اصلاح
حالمرز هان هر آگلایان ، دوشونان دماغجه حس اولنوب تقدیر ایدیلور
اوحالده ایش ، الاله وروب شو خسته لکدن تخلیص گریبان ایچون چالیشمغه
قالور + اونقطه کانه هرشی توکنیور + هر سوز بیتور ، هر فکر طوربور +
هر عمل قالور ، ادمغیه برخود ، اعصابه برچود ، عضلاته بررکود ، ابصاره
بررکود عارض اولبور + صانکه حیائزه بر موت + موجودیمزه بر عدم طاری
اولبور ! . . . زهی حیرت ، زهی حکمت ! . . .

بردمه یلم هانکی برمناسبتله کوروشمش اولدیغ اوروپالی برذات بگادیمشدی که :
— سز شرقلیلر (بوسوزله عثمانلیلری قصد ایتمشدی) پک تحفسگنز . . .
هر بریکنز شخصیتی + فردیتی اعتباریله غایت مونس ، خیر خواه ، عالی جناب +
عزیز النفس ، فداکار + حیثی ، متحسسانلرسگنز + لکن بر قاجگنز بر آریه
کلدیمی غایت فدا بر هیئت مجتمعه تشکیل ایدرسگنز ! . . .

ایچمزدن بو حالره باقان بعضلری بونی ، فساد اخلاقزه + بعضلری
بجور کسز لکمزده ، بعضلری جهلزه + بعضلری عناصر مختلفه آردسندھ ضیاع
مسلمکمزده ، بعضلری استقبالمزدن امین بولنمادیمزه ، بعضلری پک زیاده منافع
دوشکونلکمزده و الخ ویریور . ۱) خلاصه کلیتی اعتباریله حالت روحیه
اجتماعیه من حقنده بشون قناعتیله ، متانت حکمیله سیله کیمسه بر قطعیت افاده ده
بولنه میور + اوقدرکه استانبولک احواله باقوبده بر نقطه حکمی ویرن ، سنانیکه
کیدنجه دهها بشقه یولده مطالعه ده بولنیور + از میره یکنجه بوسبتون دیگرگون بر
۱) بونک علت اصلیه سی سوء تربیه ویکدیگری چکمامکدر .
للطابع

فکر در میان ایدیور، هله سوریه به، عراقه، حجازه، یمنه گیدنلرک هر بری
بشقعه بشقعه ملاحظه لر صاییور بونلر نه دن ؟ . . .

بز صیحه لر مزده هپ « عثمانلی بز ! . . . » نقراتی تکرار ایتمیور می بز ؟ . . .
رابطه اجتماعی مز، عقدۀ موجودیت مز اولان نقطه بود کیلی ؟ . . . هیات . . .
سنزه خاطر مه کلن بر مثالک سویله بهیم : کچنلرده بزه مسافر بر قادین کلشدی ؟
طرابلسده ایطالیانلرک تجاوزندن بحث اولنورکن :

— لکن بزم قصبه مزده هجوم ایده جکنی سویله دیلر ؛ عجبا صحیح می ؟ . . .
طرابلسه کیتشلر ؛ بز دن نه ایستییورلر ؟ دیوردی، بونگلکه طرابلس غریبک
کندی منسوب اولدینی بر دولتک ملکی اولدیغنی ییلدیکی سویله طورسون .
اوصرده کندی قصبه سنده کی یابانچی، ترک مأمورلر حقنده :
— قصبه مزده قاج خانه عثمانیلر وار ! . . .

سویله افهام ایتدیکی فکرلده کندی سنک نه اولدیغنی ییلدیکی گوستیریوردی .
بن قادینجغزک حاله آجیدم ؛ آکا باقرق حالمزه آغلام . مخاطبهم بسیط .
جاهل بر قادین اولدیغنی بیلیرم . . . لکن بز بوسیطلر مزه ، بو جاهلر مزه ده
کیم اولدقلرینی ، وطنلرینک دائره شمولی هنوز بیلدر مامش بولنور سه آنلردن
نه حق ایله محبت وطنیه بکله به ییلر ز ؟ . . . او قادینه که اولادینه اوفکر عالی بی،
اوحس مقدسی تلقین و تلقیح ایده جک ! او قادینه که طرابلس فجایعنه قارشی،
یالکنز برحس شفیقانه و انسانیسیله متأثر بولنیور ؛ فقط هر حالده بر یابانچی به
بر خارجی به قارشی مصروف بر تأثرله

*

ایشیدنیور که، گورمیور، صوریور، آکلامیور . . . شاید اوفجیه لر دن بر
قسمی باشنه کسه مسبینی ییلور، ادراک ایده میور . . . بویله مادرلردن ۱۰ تموز ۳۲۴ دن
صکره طوغان مشروطیت زاده لر، حریت اولادی ! . . . بونلرک اوتاریخدن اول
طوغانلردن، اوت، دورحمیدی اولادنن، استبداد زاده لر دن نه فرقلرینی آریور ز ؟ . . .
یالکنز اسم و تاریخ ولادت فرقلریمی ؟ . . .

ایشته بز بویه نظریاتله کندیمیزی آلداتدق ، حالاده آلدتیورز ، هپ توهاتله ، هپ ظنون ایله ، هپ آمال مذهبه ایله ، هپ خیالات منوره ایله کچیدورز ؛ ییلدیزلره ، سماواته باقارکن جامورلره ، چوقورلره باطیورز . صیجراتدینیز زیفوسلرله یازیق که یانمزه کیلری تلویث ایدورز ، فقط عین زمانده آرقه‌داشمزك زیفوسلرینه‌ده معروض بولتیورز اوده عین حالده بولتیورمی ؟ . . .

فرنکلرک « ره آلیزم » دیدکلری حقیقتینلک نظریاتنه زمان هوس ایدم جکیز ؛ نه‌زمان « یوزیتیویست » دیدکلری حقائق منته هوسکاری اوله‌جفر ؟ هپ دیدیشملرله‌می ، بی فائده و پر ضرر اوضاشملرله‌می مقنعر اوله‌جفر ؟ برکرمده خارجده‌کی دوستک ، دشمنک سوزلرینه ، فکرلرینه قولاق و برمیجکمی‌یز ، حقمنزده آنلرک نه‌دیدکلرینی دیکلمه‌یه جکمی‌یز ؟

شو کمینک ایچنده ، مدھش فورطنلر آرمه‌سندمه چالقانوب کیدیورز ؛ تکنه‌من اولدجه چوروك ؛ يك چوق یرندن نغیره ، ترمیمه ، ترصینه ، تحکیمه محتاج ؛ باتارسه هپ قمر نایاب انعامه گیده‌جکیز ؛ قورتاریرسه‌ق ، قورتاره بیلیرسه‌ک سلامت استقباله ، سعادت حاله نائل اوله‌جفر ایواکه بونلری هپ بیلیورزده ینه خیر گورلرمزدن واز کچمیورز ؟ . . . بو حال نه‌زمانه قدر دوام ایدم جک ؟ . . . شو کابوس غمشتک آلتندن چیقوب ، نوم بی‌هوشیدن او یانوب‌ده کندیمیزی بی‌مکان وره‌ین امتهان گورنجیمه‌می عقلمز باشمز کله‌جک ؟ . . . یا اوزمان بوتلمک ، بو استعارک بر فائده‌سی اوله‌جقمی ؟ . . . عجبا عناصر موجوده‌مزدن هانکیسی بختیاراق ادعا ایدم بیله‌جک ؟ . . . هنر دنیاده عددآ و عددآ بیوک برملت تشکیل ایتمش اولمقدده بولندیغنی بیلیرکن بو بختیارانی ، استقلال ملی ، حریت وطنیه سعادتق عناصر مرکبه‌مزدن هانکیسی طانه‌بیله‌جک ، هانکیسی اوطن واهی‌یه آلدانه‌بیلیر ؟ . . . قارشیمزده عبرت نمونه‌لری هیاکل مخطرله اوله‌رق قائم طور یورمی ؟ . . .

بن براز ده‌ا ایلرویه کیدوب‌ده دیه‌جکم که :

فکر احرارانه ایله الک آز متحسسمزک ، الک قیصه‌گونه‌اللی لفظه‌نفرین یاغ‌یردینی عبدالحمید دورینی آرایه‌حق صره‌لیمی بکلیورز ؟ . . . لکن اوصره‌لری

کنندیمزه ینه بز حاضر لاش اولمازمی یز؟ ... هله کنیدی سلا نیکک برکنارندن
بواحوالمزه باقوبده :

— اوخ ... ایشته اوزرمدن قباحترمی تخفیف ایدن حاللر باش کوستردی.
بونلری گوره جک قدر ایام عمره نائل اولیشمدن نه قدر متشکریم ! ...
دیمکه حق قزنامازی ؟ ... صکره اورویا ، اوقوجه عالم مدیت قارشیسنده ده
برات برات آلماسه بیله برشمه معذرت بولمازمی ؟

بونلر دیکلی که برچوق ترددلر ، تشه شلر ، تلونلر حصوله کتیریور ؟ ...
کیسه جدیده اینانمیور ، زیر آتارینی کورمیور ، کیسه براتر فعالیت کورمیور ،
آمالنه ظلمت ، متاننه وهن ورخاوت عارض اولیور . دیمکه که هپ بزدن بزه ایمش ! ...
دیمکه که برویا برقاج مؤثر محدودک نتیجه تضییقاتی دیکلش ! ...

« سندندر آلهی ینه بومکر وبوفته

بومکر وبوفته ینه سندندر آلهی ! ... »

ندای مأیوسانه سی بزه وسیله خلاص ، مدار اعتذار اولورمی ؟ ... هیچ
اونمیورم ، چونکه اول باؤل کنیدی وجدانم بوگا قانع اولمیور . پک کوزل بیلیمور
و آکلایورم ، که هپ قباحتر کندمده ، بوتون مسبب کنندیم .

« هپ چکدیکجکم کنیدی جزای عملدر »

مصراعی قارشیمده برلوحه اوزرینه جلی بر خط ایله یازلمش تجلی ایدیور ؛
بکا قباحترمی اخطار ایدیور ؛ ایواکه دور سابقده طوقاقلایه جق برایش ایله برقاج
تخته سی واردی ... یاشیمدی کیچی طوقاقلایه جغز ؟ ... طوقاغی هرقالدر دجقه
آلتنده کنیدی باشمی وار فرض ایده جک قدر قباحترمی حس ایدیورم . آرتق
سهام لومی کیملره طوغرولته جغز ؟

اومادیغکنز ، هجری برکوچک قصبه آدمی ، برایش طولایه سیله یانمه
اوغرایور ؛ حسب حال قیلقلی تلهفاتیه . حقلی ، غیر قابل رد و اعتراض شکایات
ییلدیریملری یاغدیورمور ؛ قلم تمامیه مدعیاتی تصدیق ایدیورده لسانم :

صبور ، متین اولهلم ، البته بونكده بر صباح الحیری وار ، متائی ، متوكل
اولهلم ! . . .

دیور . لکن اودرونی یانغین آدم جواباً :

— دهانه وخته قدر ؟ . . .

دیهرک یانغدن چیقیور ، مرلانه مرلانه کیدیور . بوکا دشمنی دیه جکسیگز ،
مرتجعی دیه جکسیگز ، طاشقینی دیه جکسیگز ؛ هر نه دیرسه گز دییگز ؛ لکن ،
افسوس ، سزده سوزلرینی ایشیتدیگگزده وجدانگزرک :
— اوت اوله در !

تصدیقی قولاغنگزله دیوار گبی اولورسگز .

*

بوسوزم صفحات حیات اجتماعیه مزنی تشکیل ایدن لایعد فصولک ، اولسه اولسه

مختصر ، قیسه بر پرده سیدر .

آنحق :

اذا كنت لاتدری فتلك مصیبة

وان كنت تدری فالمصیبة اعظم

دیان شاعر صربك شو بیتنك ایکنجی . مصراعنه ماصدق اولدیغمزی کوردجکه (غایزه را)
فوارانی گبی آنی بر فورانله بلاتامل قلدن دیزیلان سطرلری یازمغه کنیدی محکوم
بولیورم . بنده بووادیده صوته برصدا ایشیتك ایچون ! . .

ع . سنی

— بیروت : ۱۹ کانون اول ۳۲۷ —

